

Pedagogisch Beleidsplan

Gastouderopvang

Gastouderbureau **Juventa**
Markerkant 13 10
1314 AN Almere

M. 06-53587703

www.gob-juventa.nl
gobjuventa@outlook.com

Inhoudsopgave

Voorwoord	<u>4</u>
Kenmerken gastouderopvang	<u>5</u>
Privacy	<u>7</u>
Uitgangspunt, doelstelling en kwaliteitsvisie	<u>8</u>
Optimale omgeving voor een optimale ontwikkeling van kinderen	<u>9</u>
Begeleidingsbehoefte	<u>11</u>
Pedagogische doelstelling	<u>12</u>
Welbevinden	<u>13</u>
De vier pedagogische basisdoelen	<u>14</u>
Uitwerking van de vier pedagogische basisdoelen	<u>16</u>
Uitvoering pedagogische beleid naar leeftijd	<u>20</u>
Buitenspelen en naar buiten gaan	<u>24</u>
Inrichting van de opvanglocatie	<u>24</u>
Risico inventarisatie veiligheid en gezondheid	<u>25</u>
Veiligheidseisen en gezondheidseisen aan de gastouderopvang en gastouder	<u>26</u>
Opvang bij ziekte van kind en gastouder	<u>29</u>
Opvang bij de gastouder thuis en haar gezinsleden	<u>30</u>
Een gastouder aan huis (nanny)	<u>31</u>
Huisbezoeken en evaluatiegesprekken	<u>31</u>
Kindvolgsysteem en overdracht naar de basisschool	<u>34</u>
Samenwerking tussen gastouder, vraagouder en bureau	<u>36</u>
Het vierogenprincipe	<u>37</u>
Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld	<u>38</u>
De bemiddelende rol van Juventa	<u>39</u>
Ontevredenheid (klachten)	<u>39</u>
Tot slot: Hoe gaan wij om met zorgen?	<u>40</u>

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogische beleidsplan van gastouderbureau Juventa.

Juventa is op 1 april 2008 opgericht en gevestigd in Almere aan het Nescioplantsoen 25.

Juventa staat onder toezicht van de GGD Flevoland en wordt jaarlijks geïnspecteerd op de kwaliteitsafspraken die gesteld zijn door de overheid.

Inzage in de inspectierapporten van de GGD kunt u vinden op [onze site](#).

Het pedagogisch beleidsplan heeft een aantal functies binnen de gastouderopvang;

- * Het is de rode draad in ons dagelijks handelen
- * Het maakt onze visie en missie duidelijk
- * Het dient als evaluatie en controle middel
- * Het fungeert als communicatiemiddel richting ouders, gastouders en de GGD.

Het pedagogische beleidsplan ligt op iedere locatie ter inzage en is ook te bekijken op onze website www.gob-juventa.nl

Indien in dit plan wordt gesproken over ouder (s), bedoelen wij eveneens de verzorger(s).

Waar hij staat kan ook zij gelezen worden en andersom.

Kenmerken van gastouderopvang

In de Wet kinderopvang staat voor gastouderopvang dezelfde pedagogische opdracht als voor de kinderdagopvang en de buitenschoolse opvang: het bieden van verantwoorde kinderopvang.

Toch zijn er verschillen tussen de manier waarop de gastouderopvang aan die opdracht werkt en hoe dat gebeurt in de andere opvangvormen. Denk aan de groepsgrootte, de opvangomgeving, het dagprogramma, de activiteiten en het aanbod van spelmateriaal, het contact met ouders en de positie van de gastouder. Naast de praktische verschillen zijn er vier kernbegrippen waarmee de gastouderopvang zich onderscheidt van opvang in kindercentra:

• Kleinschaligheid;

Aantal op te vangen kinderen:

- 1. Bij een gastouder worden maximaal vijf kinderen gelijktijdig opgevangen als de kinderen (op te vangen én eigen kinderen) allemaal jonger zijn dan 4 jaar.*
- 2. Bij een gastouder worden maximaal zes kinderen gelijktijdig opgevangen als de op te vangen kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar zijn. Eigen kinderen tot 10 jaar worden meegerekend.*

In de groep, bedoeld in het eerste en tweede lid, mogen maximaal vier kinderen van 0 en 1 jaar aanwezig zijn, waarvan maximaal twee kinderen van 0 jaar.

• Pedagogische afstemming;

Gastouders werken zelfstandig maar staan er zeker niet alleen voor. Bij iedere gastouder hoort een gastouderbureau die meedenkt over een goede aanpak en meehelpt om de opvang zo goed mogelijk te laten verlopen. De opvoedideeën van een gastouderbureau staan in het pedagogisch beleidsplan. Een gastouder kiest voor een bepaald gastouderbureau en daarmee stemt ze ook in met de uitgangspunten, doelstellingen en visie van het pedagogisch beleidsplan van Juventa. Die informatie is niet alleen bedoeld voor het gastouderbureau en de gastouder, maar ook voor de ouders en de GGD.

Voordat de opvang start hebben de gastouder en de ouders dus al een gedeeld vertrekpunt voor het gesprek: de ideeën over opvoeden en verzorging van het gastouderbureau. In de eerste contacten tussen bureau, gastouder en ouders

komen die ideeën op tafel. Iedere gastouder zal er haar eigen invulling aan geven, afhankelijk van haar persoonlijkheid en haar opvangsituatie. Iedere ouder zal ook eigen opvoedingswensen inbrengen. Binnen de pedagogische lijnen van het gastouderbureau kunnen zij samen werken aan een situatie die voor alle partijen goed en prettig is.

• **Flexibiliteit;**

De werktijden van een gastouder kunnen vaak heel precies worden afgestemd op de persoonlijke situatie van ouders. Afhankelijk van de eigen wensen van de gastouder kan opvang 'de hele week' plaatsvinden: op de 7 dagen van de week, tijdens de 24 uren van een etmaal. Het opvangrooster kan bovendien, als het nodig is, per week veranderen. Voor de groep ouders met wisselende of onregelmatige werktijden, of voor ouders die veel reizen voor hun werk, is gastouderopvang juist om die reden meestal de meest passende opvangvorm. Maar ook voor andere ouders kan de flexibiliteit van de gastouderopvang een voordeel zijn. Er zijn geen van buitenaf bepaalde breng- en haaltijden; de opvang kan 'op het uur' met de gastouder worden geregeld.

Zo kunnen ouders de opvangtijd heel precies laten aansluiten op hun vrije tijd en zij kunnen dus maximaal aanwezig zijn voor hun kind. Het spreekt voor zich dat de gastouder zelf bepaalt hoeveel uur per week en op welke tijden zij wil en kan werken als gastouder.

De mate van flexibiliteit kan dus verschillen tussen gastouders.

• **Specialisme**

De aandacht, rust en regelmaat die een gastouder kan bieden, passen goed bij de behoefte van hele jonge kinderen. Zeker voor baby's met hechtingsproblemen of onrustig gedrag is een vaste gastouder heel belangrijk. Ook kan er goed rekening worden gehouden met de behoefte aan een prikkelarme omgeving.

Voor baby's met een extra zorgvraag past opvang door een gastouder vaak beter bij wat het kindje nodig heeft om de wereld aan te kunnen. Hetzelfde geldt voor oudere kinderen met gedrags- of ontwikkelingsproblemen.

Met een gastouder kunnen afspraken worden gemaakt die passen bij de mogelijkheden van het kind. De gastouder overlegt dit met de ouders en/of een hulpverlener en/of het gastouderbureau.

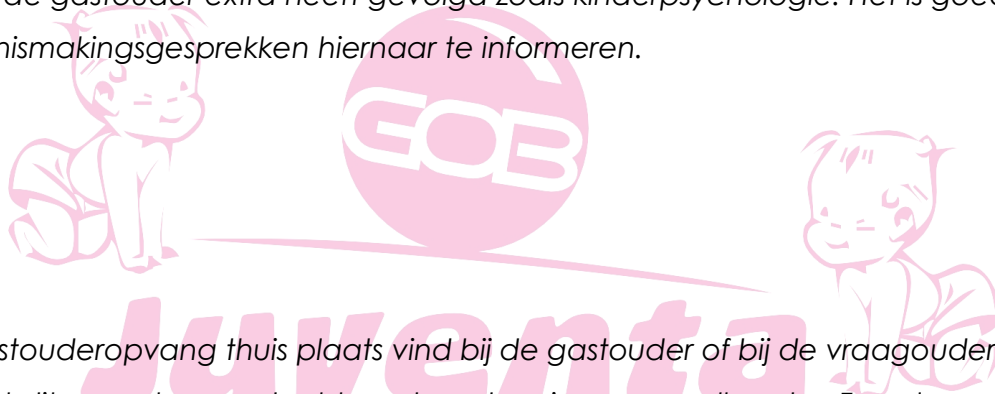
Ook voor kinderen die om lichamelijke redenen (handicaps, beperkingen, ernstige allergieën) onvoldoende zorg kunnen krijgen in een kindercentrum kan opvang door een gastouder een goed alternatief zijn. Als de opvang plaatsvindt in de woning van de gastouder kan de leefsituatie worden afgestemd op de leefsituatie thuis.

• **Achtergrond gastouder**

Met de achtergrond van de gastouder bedoelen wij de extra vaardigheden die zij heeft, welke zij graag mee wil nemen in haar gastouderopvang.

Deze vaardigheden kunnen bestaan uit: het bespelen van een muziekinstrument of het beoefenen van dans of iets dergelijks.

Maar ook bijvoorbeeld het beroep die de gastouder had, voordat zij gastouder werd. Hierbij kan men denken aan leidsters, leerkrachten (speciaal onderwijs) of studies die de gastouder extra heeft gevolgd zoals kinderpsychologie. Het is goed om bij kennismakingsgesprekken hiernaar te informeren.

Privacy

Omdat gastouderopvang thuis plaats vind bij de gastouder of bij de vraagouder thuis vraagt dit om extra aandacht rondom de privacy van elkander. Zowel gastouder, vraagouder en gastouderbureau nemen de privacy van elkaar erg serieus en zullen dat respecteren.

Zo zal de gastouder zorgvuldig omgaan met privacy gevoelige informatie en visa versa.

De gastouder neemt gepaste organisatorische maatregelen zodat gevoelige informatie m.b.t. de gegevens van ouders en kinderen gewaarborgd blijft en niet in handen kan vallen van derde onbevoegde personen.

Uitgangspunt, doelstelling en visie

Uitgangspunt

De kinderopvang is voortdurend onderhevig aan veranderingen en verbetert zich continue in de kwaliteit van het pedagogisch aanbod.

In dit plan wordt globaal omschreven hoe de gastouder als lerende pedagoog dient om te gaan met kinderen.

Leren in de gastouderopvang heeft als uiteindelijke doel om de pedagogische kwaliteit van het aanbod te ontwikkelen en verhogen. Die pedagogische kwaliteit komt rechtstreeks ten goede aan de kinderen en hun ouders. Het Pedagogisch kader vormt de basis voor opleidingen en bijscholing in de kinderopvang door te verdiepen en te verbreden. Want als elke gastouder serieus studie maakt van het Pedagogisch kader, leidt dat nog niet automatisch tot de beste kwaliteit. In de hectiek van elke dag moeten gastouders en Juventa immers ook goed omgaan met eisen vanuit wet- en regelgeving, eisen vanuit Juventa, behoeftes van ouders en kinderen, en vaak met werkdruk. Het uitgangspunt in dit pedagogisch beleidsplan is dan ook voor ons als bureau en de voor ons werkzame gastouder een actief lerende houding te hebben in haar taken en alert te zijn om altijd iets te kunnen verbeteren en te leren. Dit vraagt van ons en de gastouder om actief te reflecteren.

Doelstelling

Juventa zal de gastouder diverse leermomenten aanbieden. Het is belangrijk dat zowel bureau als gastouder opereert als een lerende organisatie.

In een lerende organisatie gaan bureau en gastouders bewuster werken, worden zij middels intervisietrainingen bewust gemaakt om een permanent lerende houding aan te nemen in hun werk. Van daaruit wordt er meer open gestaan voor elkaars ideeën, voor veranderingen en voor nieuwe initiatieven.

Als lerende organisatie stimuleert Juventa gastouders om:

- te werken vanuit ontwikkelingsgebieden van kinderen;
- met VVE programma's te laten werken en daar verdieping op te aanbrengen en het pedagogisch aanbod verder uit te werken in voor bijvoorbeeld buitenspel, muziek en taal;

- te met een persoonlijke kinddossier waarin de ontwikkelingen van het kind wordt gevolgd m.b.v. een kindvolgsysteem (KVS);
- een soepele overgang voor het kind te creëren van gastouderopvang naar de basisschool, door te werken met het overdrachtsinstrument;
- evaluatiegesprekken met ouders te zien als leermomenten, door samen te kijken naar de ontwikkeling van het kind en vanuit deze positie nieuwe plannen te maken;
- zich te presenteren als professioneel opvoeder;
- actief mee te draaien met de intervisietrainingen, die door Juventa en haar gastouders worden georganiseerd.

Kwaliteitsvisie

Juventa streeft naar een verantwoorde uitvoering van de werkzaamheden die horen bij de taken van het gastouderbureau; het tot stand brengen en begeleiden van verantwoorde gastouderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van kinderen in een veilige en gezonde omgeving.

Dit doen wij door een goede kwalitatieve en gezonde gastouderopvang te verankeren in dit pedagogisch beleidsplan om kinderen te verzorgen, te stimuleren en te begeleiden in de persoonlijke ontwikkelingen in een "optimale omgeving". Zo kunnen zij opgroeien tot zelfstandige en gelukkige individuen, die respectvolle relaties met anderen kunnen aangaan, waaraan ten grondslag ligt om verantwoordelijk en met zelfvertrouwen te kunnen functioneren in de maatschappij.

Optimale omgeving voor een optimale ontwikkeling van kinderen

De pedagogische doelstellingen, benoemd in de Wet Kinderopvang ligt in het bieden van veiligheid, het versterken van de sociale competenties en de overdracht van normen en waarden en socialisatie.

In de kwaliteitsvisie zijn de **12 geboden** van essentieel belang voor een optimale ontwikkeling van kinderen. Zo is er aandacht op elke opvanglocatie, zowel bij de gastouder thuis als op de opvanglocatie bij de ouders thuis voor:

1. Een veilige omgeving

Een veilige omgeving is de basis van het aanbod. We beschermen kinderen tegen lichamelijke risico's en leren kinderen ook zelf met risicovolle situatie om te gaan.

2. Plezier en geborgenheid

In de opvang heerst een opgewekte en positieve sfeer, waarin kinderen zich vertrouwd en veilig voelen. Elk kind krijgt persoonlijke aandacht en wordt geaccepteerd. We reageren sensitief en responsief op signalen en behoeften van het kind.

3. Verzorging en gezonde levensstijl

Er is zorg voor gezond eten en drinken, voldoende rust, voldoende beweging, hygiëne en buitenlucht. Er is een dagritme met afwisseling van spel, gezamenlijke activiteiten en ontspanning. Kinderen leren gezonde leefregels toe te passen, zoals tanden poetsen en handenwassen.

4. Spelen

Kinderen kunnen in een goede ingerichte ruimte samen spelen met verschillende materialen. Ook is er ruimte voor privacy en alleen spelen. Vrij spel wisselen we af met gezamenlijke activiteiten in de groep.

5. Sociale omgang

We ondersteunen kinderen in de omgang met leeftijdgenoten, onder meer bij het leggen van onderlinge contacten en het oplossen van conflicten.

6. individuele ontwikkeling

Kinderen stimuleren we in hun ontwikkeling en het ontdekken van hun talenten. Er is aandacht voor de brede ontwikkeling: cognitief, taal, creatief en motorisch. En voor persoonsontwikkeling, zoals het ontwikkelen van zelfvertrouwen, veerkracht en omgaan met frustratie.

7. Morele ontwikkeling

Er is aandacht voor het leren kennen van de wereld, voor het bespreken van gebeurtenissen en dilemma's en voor de sociale regels (omgang met elkaar).

8. Participatie

Kinderen krijgen de gelegenheid om mee te denken in beslissingen (bijvoorbeeld over inrichting) en om verantwoordelijkheid te dragen voor de gang van zaken.

9. Extra steun kwetsbare kinderen

Kinderen die het nodig hebben, krijgen extra steun, bijvoorbeeld bij het maken van contacten met andere kinderen of bij het leren van de Nederlandse taal.

10. Relatie en afstemming met ouders

Kinderen voelen zich veilig bij een positieve respectvolle relatie met hun ouders en een zichtbare verbinding met thuis (bijvoorbeeld via foto's of knuffels). We luisteren naar ideeën en zorgen van ouders en bieden hen de mogelijkheid tot samenwerking en afstemming.

11. Signaleren van problemen

Ontwikkelingsachterstand of gedragsproblematiek bij kinderen signaleren we. Datzelfde geldt voor een vermoeden van kindermishandeling.

In deze situaties reageren we passend.

12. Samenwerking met basisschool en jeugdzorg

Indien nodig voor de goede zorg voor het kind of als het bijdraagt aan een afgestemd activiteiten aanbod werken we samen met de basisschool en jeugdzorg

Begeleidingsbehoefte

Ten grondslag ligt voor een gezonde ontwikkeling van het kind verschillende niveaus van begeleidingsbehoeften.

Niveau 1: fysiologische behoeften

Dit zijn de primaire levensbehoeften, zoals eten, rust, slaap beweging, wassen, aankleden, toiletbezoek.

Niveau 2: Behoeftte aan zekerheid en veiligheid

Een kind heeft behoefte aan structuur, stabiliteit, veiligheid, vertrouwen en duidelijkheid en een eigen plek (behoefte aan privacy)

Niveau 3: Behoeftte aan affectie, liefde en genegenheid

Kinderen hebben net als volwassenen behoefte aan liefde en affectie.

Baby's en peuters tonen onbewust genegenheid door te zijn wie ze zijn. De peuter neemt al meer bewuste initiatieven om zelf te laten zien dat hij aardig en lief kan zijn. Hij weet dat de kans dan groot is dat hij zelf ook aardig gevonden wordt. Intuïtief voelt de kleuter de wisselwerking aan die ervan uit gaat.

Niveau 4: Leren en respect (+4 jaar)

Hierbij wordt gedacht aan begeleiding in behoeften als respect voor anderen en jezelf, succes en erkenning.

Niveau 4 begint vooral op peuterleeftijd een rol te spelen en binnen de mogelijkheden van de peuter. Peuters ontwikkelen een sterk zelf besef; ze ontdekken dat ze een eigen persoontje zijn met een eigen wil. Wie dit beseft heeft, wil ook gerespecteerd worden. Een peuter wil dit op zijn eigen manier leren. Hij wil zelf leren hoe hij zelf in de behoeften van niveau 1 kan voorzien en hoe hij zichzelf kan verzorgen.

Niveau 5: zelfverwerkelijking: wijsheid, spontaniteit 'goed in je vel zitten'. Natuurlijk wil een peuter goed in zijn vel zitten. Maar nog niet in die zin dat hij dat al helemaal zelfstandig kan regelen. Niveau 5 is een behoefteniveau dat langzaam groeit als je eenmaal zelfstandig in het leven staat.

Pedagogische doelstellingen

De pedagogische doelstellingen lopen als een rode draad door de opvangtaken van de gastouder. Doordat we altijd de uitgangspunten, de doelstelling en de visie continue meenemen in het uitvoeringsbeleid groeien kinderen op tot een zelfstandig individu die vol zelfvertrouwen in het leven staan en goed voorbereid naar de basisschool gaan.

Uitgangspunten, doelstelling en de kwaliteitsvisie zijn de toetsstenen in gesprekken met ouders en gastouders en ziet Juventa er op toe dat dit pedagogisch beleidsplan wordt nageleefd.

Dit doen we door middel van het houden van jaarlijkse voortgangsgesprekken, evaluatiegesprekken met ouders, onaangekondigd bezoek op de opvanglocatie en een hele dag meelopen met de gastouder vanaf het moment dat de kinderen door ouders worden gebracht tot aan het ophalen van de kinderen. Tijdens deze meeloopdagen worden de kinderen door Juventa geobserveerd op welbevinden. Hiervan wordt altijd een verslag gemaakt en online geplaatst in het online persoonlijke dossier van de gastouder en de ouders. Deze meeloopdagen zijn niet meer vrijblijvend.

Welbevinden

Een goede ontwikkeling van het kind staat en valt met het welbevinden van het kind. Het gastouderbureau bespreekt jaarlijks met de gastouder het welbevinden van het kind en maakt deel uit van de jaarlijkse evaluatiegesprekken met de ouders. De volgende factoren spelen bij het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen een belangrijke rol:

➤ **De aanleg van het kind**

Bij de aanleg van het kind speelt erfelijkheid een grote rol.

➤ **De omgeving waarin het kind opgroeit**

De omgeving van het kind bestaat uit het eigen gezin, de familie, het gezin van de gastouder, vriendjes, de buren, sociale klasse etcetera. Ook de ruimte waarin het kind opgroeit, behoort tot de omgeving: bijvoorbeeld de wijk, de flat, de stad of het platteland.

➤ **Een wisselwerking tussen de aanleg van het kind en de omgeving van het kind.**

De wisselwerking tussen de aanleg van het kind en de omgeving van het kind is erg belangrijk; zij beïnvloeden elkaar wederzijds. Dit betekent dat het kind enerzijds invloed uitoefent op zijn omgeving en anderzijds de omgeving invloed op het kind uitoefent. Omdat de gastouder deel uitmaakt van de omgeving van het kind, heeft zij een grote invloed op de ontwikkeling van het kind en de opvoeding.

Met opvoeden wordt bedoeld dat de volwassene invloed uitoefent onder andere met als doel het kind in zijn ontwikkeling te stimuleren. Deze invloed in de alledaagse omgang tussen gastouder en gastkind bevat veel opvoedende aspecten, die bewust en onbewust plaatsvinden.

Van de gastouder wordt verwacht dat zij zorgt voor een klimaat van acceptatie, veiligheid en geborgenheid. Hierdoor voelt het kind zich gewaardeerd, durft het initiatief te nemen, kan het kind de eigen mogelijkheden ontdekken en zelfvertrouwen ontwikkelen.

Een kind mag kind zijn. Kinderen krijgen de gelegenheid om een actieve bijdrage te leveren aan hun eigen ontwikkeling.

Enerzijds is er respect en ruimte voor de eigenheid en autonomie van ieder kind.

Anderzijds leert het kind meedoen met het dagelijkse leef-ritme van de

gastouderopvang, ervaart het kind dat hij of zij erbij hoort en leert het basale waarden en normen.

De opvoeding is evenwichtig gericht op alle aspecten van de ontwikkeling in hun onderlinge verwevenheid: op de emotionele, sociale, cognitieve, creatieve, motorische en morele ontwikkeling.

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier in zijn eigen tempo. Dit vraagt van de gastouder om haar pedagogisch handelen af te stemmen op de behoefte van ieder kind afzonderlijk. Door het observeren van kinderen en te praten met kinderen en ouders, stemmen de gastouders hun pedagogisch handelen af op de unieke behoeften en belangstelling van de kinderen.

Naast de pedagogische aspecten telt de basiskwaliteit, zoals: veiligheid, hygiëne, gezondheid en tevens adequate voorzieningen zoals speel- en slaapruijnte.

Vanzelfsprekend in de context van een gewone gezinssituatie.

Het respect voor diversiteit van de mensen, kinderen en leefgewoonten

Gastouders hebben respect voor diversiteit (verschillen) en laten dat door hun gedrag zien en merken. Kinderen wordt ook geleerd om positief met diversiteit om te gaan. Diversiteit kan betrekking hebben op verschillen in functioneren door leeftijd, sekse, handicap en sociaal –culturele achtergrond.

De vier pedagogische basisdoelen

De gastouder geeft het kind de steun die het nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen. Iedere gastouder heeft de verantwoordelijkheid om voor die steun te zorgen.

1. **Een gastouder zorgt voor emotionele veiligheid.** De opvang is in een vertrouwde omgeving met spelmaterialen, activiteiten en omgangsvormen die voor een kind bekend, begrijpelijk en acceptabel zijn.
2. **Een gastouder stimuleert de persoonlijke competentie** van een kind. Zij biedt activiteiten en spelmaterialen aan die aansluiten op de leeftijd, ontwikkeling en belangstelling van een kind. Haar gedrag en haar manier van omgaan passen bij de leeftijd en het karakter van een kind.
3. **Een gastouder stimuleert de sociale competentie** van een kind. Zij biedt activiteiten en spelmaterialen aan die een kind helpen bij het leren omgaan

en samenwerken met andere kinderen en volwassenen. Zij helpt een kind om te oefenen met sociale vaardigheden.

4. **Een gastouder draagt waarden en normen over.** Zij laat die in haar gedrag zien (rolmodel) en legt in gesprekken uit wat de omgangsvormen en gedragsregels tussen mensen zijn. Hierdoor weet en begrijpt een kind wat er in een bepaalde situatie van hem verwacht wordt.

De vier basisdoelen zijn een belangrijke kapstok voor iedere gastouder. De gastouder werkt vanuit deze vier doelen zodat zij kan aansluiten op de ontwikkeling van het kind. Ze geven de basis voor het beantwoorden van praktische opvoedvragen zoals:

- Hoe bied ik emotionele veiligheid?
- Op welke manier zorg ik dat het kind zijn sociale competenties kan vergroten?
- Hoe kan ik de emotionele veiligheid van de kinderen waarborgen?

De vier basisdoelen, welke hieronder verder beschreven zullen worden, zijn eenvoudig te vertalen in de volgende 6 vragen:

1. Heeft een kind het naar zijn zin?
2. Heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?
3. Heeft een kind met andere kinderen gespeeld?
4. Heeft het kind goed gegeten, voldoende rust en regelmaat gehad?
5. Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?
6. Wat heb ik geleerd van dit kind?

Een dagelijks praktisch hulpmiddel bij het uitvoeren van de 4 pedagogische basisdoelen is het gebruik van bovenstaande vragen.

Als bureau hebben wij algemene pedagogische richtlijnen waarvan we van onze werkzame gastouder verwachten deze toe te passen in hun gastouderopvang. Daarnaast heeft de gastouder haar eigen verdieping op dit beleid.

De gastouder wordt gevraagd om vanuit haar werk zichzelf de volgende vragen te stellen:

- Wat betekenen deze vier basisdoelen voor mij?

- Hoe werk ik nu al aan deze vier doelen?
- Heb ik voor alle doelen voldoende aandacht?
- Welke activiteiten en spelmaterialen horen erbij?
- Hoe kan ik de vier doelen 'vertalen' naar mijn gastkinderen?
- Wat vraagt ieder kind van mij?

Dat betekent dat zij nadenkt over haar werk en bewuste keuzes maakt in haar aanpak en uitleg kan geven over haar aanpak. Deze uitleg is belangrijk voor Juventa, ouders, de GGD en andere opvoeders.

Vanuit deze factoren werkt de gastouder met dit pedagogisch beleidsplan vertaald naar haar eigen pedagogische professionaliteit die uiteraard wordt begeleid door Juventa.

Uitwerking van de vier pedagogische basisdoelen

1. Zorg voor emotionele veiligheid

Het eerste pedagogische doel dat een gastouder biedt is dat ieder gastkind zich prettig en geborgen voelt als hij er is. Voor een goede ontwikkeling van een kind is dat veilige gevoel het belangrijkste. Een kind dat zich niet veilig voelt trekt zich terug, durft niet te gaan ontdekken en gaat geen nieuwe contacten met andere kinderen en mensen aan. Het kan dus niet profiteren van alle kansen en uitdagingen die de gastouder aanbiedt. Een vaste vraag voor iedere gastouder is dan ook: 'Hoe zorg ik ervoor dat ieder gastkind zich veilig en gewaardeerd voelt bij mij?'

De belangrijkste vaardigheid die daarvoor nodig is, is een sensitief-responsieve houding. Dat wil zeggen dat de gastouder de signalen die het kind geeft herkent en oppakt. Signalen zijn boosheid, huilen, lachen en andere indrukken en behoeften die het kind in zijn gedrag uitstraalt. De vrolijkheid, angst, humor of beweeglijkheid van een kind hebben invloed op hoe zij zelf doet en op de activiteiten die zij met het kind onderneemt. Het kind voelt zich daardoor begrepen en gesteund en krijgt het kind vertrouwen in de wereld. Dat gevoel helpt een kind om zich 'veilig' te voelen bij de gastouder. Die veiligheid is nodig om op ontdekking uit te gaan, om open te staan voor nieuwe ervaringen. Kinderen die positieve steun krijgen en nieuwe ervaringen opdoen, ontwikkelen zelfvertrouwen.

Een kind dat zich op zijn gemak voelt laat dit in zijn gedrag zien.

Gastouders geven hieraan invulling door voorspelbaarheid van hun omgeving te bieden, door regels en rituelen en te werken met een vaste dagindeling, dagritmekaartjes en thema's toe te passen.

Ieder kind heeft in de opvang zijn eigen plekje. Dit kan bestaan uit een eigen kapstokhaak, eigen mand om de spulletjes in te bewaren, een eigen bedje, drinkbeker/fles, speentje, knuffel, bord en bestek etcetera.

Om de emotionele veiligheid van het kind te waarborgen zijn zelfreflectie op eigen handelen van de gastouder en observaties een doorlopende taak die zij meeneemt tijdens haar werk.

Door observaties kunnen gastouders zien hoe het gaat met het kind en of het wel goed gaat met het kind.

Ze kan dit zien aan de gedragskenmerken. Het kind gedraagt zich op een natuurlijke en ontspannen manier. Het eet en drinkt goed en reageert op een situatie met gedrag dat daarbij past.

Ze ziet het aan de uitstraling, de gevoelskenmerken. Het kind is vrolijk en geniet van dingen die zij samen doen en het is belangstellend naar andere kinderen.

Ze ziet het aan de ontwikkelingsgroei. Loopt deze volgens plan en zo niet, waar kan het dan aan liggen.

De gastouder, die zorgt voor een goede emotionele veiligheid let als vanzelfsprekend ook op de fysieke veiligheid en gezondheid van een kind: een veilige en hygiënische omgeving, gezonde voeding en voldoende beweging. Ook biedt de gastouder ruimte om het kind zijn emoties te laten tonen. Dat het verdrietig mag zijn, of boos.

2. Stimuleren van persoonlijke competentie

Hierbij staat het zelfvertrouwen en weerbaarheid centraal.

Tijdens de opvang zorgt de gastouder voor een omgeving die het beste en leukste uit een kind haalt. Het kind krijgt de kans om zijn talenten te ontdekken. 'Persoonlijke competentie' gaat over de persoonlijke mogelijkheden van een kind. Wat kan het, wat durft het? Hoe veerkrachtig is het op momenten van tegenslag? De gastouder helpt het kind om zelfstandig en met zelfvertrouwen te spelen. Zij geeft steun en hulp als dat nodig is. Een kind dat de kans krijgt om te spelen en te ontdekken, ontwikkelt zich 'als vanzelf'.

De rode draad in opgroeien en je ontwikkelen is dat de meeste kinderen enorm nieuwsgierig en leergierig zijn: ze willen van alles graag óók kunnen, weten en 'zelf doen'.

Kinderen zijn van nature gemotiveerd om nieuwe dingen te leren en om de wereld te ontdekken. De meeste kinderen hebben daarvoor niet echt aansporing of een beloning van iemand anders nodig. Ze voelen zich trots als ze iets nieuws beheersen. Dat stimuleert enorm. De taak van de gastouder is vooral om die wil om te leren en om de wereld te ontdekken goed te begeleiden. Gastouders stimuleren de ontwikkeling van een kind op allerlei manieren:

- **Stimuleren**

Door goed te kijken en te luisteren naar het kind. Wat kan het al, wat wil het graag, wat is boeiend en daarop aan te sluiten met het aanbieden van nieuwe, interessante dingen die passen bij het kind, maar die net een stapje verder liggen dan wat het al zelf kan en weet.

- **Autonomie**

Door het kind ruimte te geven om te experimenteren, zelf te ontdekken en te oefenen (met soms een klein zetje in de goede richting).

- **Motiveren**

Door te delen in de blijdschap als iets lukt, of door te stimuleren om vol te houden en door complimenten te geven voor de inzet als een bepaalde vaardigheid nog te moeilijk is.

- **Interactie**

Door er samen over te praten, door nieuwe ervaringen in taal te verwoorden en te verwerken.

- **Participeren**

Door kinderen verantwoordelijkheid te geven om mee te denken, mee te praten en mee te beslissen

De belangrijkste vaardigheden van een gastouder voor het stimuleren van de persoonlijke competenties van het kind zijn:

- Begeleiding van het spel door te zorgen voor geschikte en afwisselende materialen en activiteiten die een kind stimuleren en uitdagen om zich op allerlei gebieden te ontwikkelen (beweging, creativiteit, nadenken, bouwen enzovoort). Met vragen en in gesprekjes kan zij een kind soms op nieuwe gedachten

brengen en nieuwe informatie toevoegen waardoor het spel nog interessanter wordt voor het kind.

- Ruimte geven voor autonomie door op de juiste manier en op het juiste moment aanwezig te zijn en ook weleens een stapje terugdoen omdat het net zo belangrijk is dat kinderen leren om zelfstandig te spelen, alleen of samen met andere kinderen. Soms moet de gastouder even helpen, maar zonder het spel over te nemen of te verstoren. Zij geeft uitleg of aanwijzingen waardoor een kind zelf weer verder kan.
- Zorgen voor vertrouwde speelkameraadjes. Kinderen die elkaar beter kennen spelen meer samen en hun spel is van een hoger niveau. Ze kunnen beter samenwerken en krijgen samen *meer* voor elkaar. Een opvangomgeving is voor een kind dus leerzamer als het daar met bekende kinderen kan spelen. De gastouder houdt daar rekening mee bij het invullen van haar rooster. Zij wijst ouders op het belang van vaste opvangtijden in combinatie met leuke speelkameraadjes. En als er geen andere gastkinderen zijn, zoals bij opvang aan huis, probeert zij toch contact met vriendjes te organiseren.
- Werken met thema's en deze spelenderwijs te koppelen aan de ontwikkelingsgebieden die het kind doormaakt.

3. Stimuleren van sociale competentie

Hierbij staat het leren omgaan met gevoelens van zichzelf en anderen centraal.

Omdat er bij een gastouder meestal ook andere kinderen zijn leert het kind rekening te houden met andere kinderen en mensen. Nannies (gastouder aan huis bij de vraagouder) kunnen daarvoor bijvoorbeeld met de kinderen bij andere kinderen op bezoek gaan of naar een speelplek waar ook andere kinderen zijn. 'Sociale competentie' gaat over de sociale vaardigheden die een kind moet leren om goed contact te maken en te houden. Tijdens de opvang leert een kind zijn gedrag af te stemmen op jongere en oudere kinderen. Het leert om te wachten, om samen te werken, om anderen te helpen, om ruzie te maken en die ruzie ook weer op te lossen. De gastouder helpt kinderen bij het oefenen met die sociale omgang. Zij legt uit waarom een kind soms moet wachten. Zij vertelt waarom een ander kind moet huilen en hoe je kunt troosten. De gastouder helpt een kind zich sociaal te gedragen en om op te komen voor zichzelf waarbij dit niet ten koste van een ander gaat.

4. Overdragen van waarden en normen

Een gastouder leeft zelf volgens bepaalde waarden en normen. Die ideeën zal zij in de opvang gebruiken. Toch is er ook ruimte voor de waarden en normen van de gezinnen van de gastkinderen. De gastouder houdt rekening met verschillen in cultuur, godsdienst of levensovertuiging uit die thuissituaties.

Tijdens de opvang krijgt een kind te maken met andere gewoontes en afspraken dan hij vanuit thuis kent. Het leert dat andere kinderen soms andere regels en gewoontes hebben dan hij gewend is. Een kind leert bij de gastouder dat het mogelijk is om met verschillende regels om te gaan en dat anders zijn niet direct raar is; het leert dat anders zijn juist leuk en spannend kan zijn.

De gastouder helpt haar gastkinderen om die verschillen te begrijpen en met die verschillen om te gaan. Zij is zelf een rolmodel en voorbeeld voor de kinderen. Door haar reacties ervaren kinderen de grenzen van goed en slecht, van anders, van mogen en moeten. Kinderen doen dat gedrag na in hun omgang met andere kinderen. De gastouder heeft een belangrijke invloed op de sociale ontwikkeling van een gastkind.

De overdracht van waarden en normen begint bij het kind te leren wat goed en fout is, wat hoort en niet hoort. De gastouder geeft hierin het goede voorbeeld.

Uitvoering pedagogisch beleid naar leeftijd

Kinderen van 0 tot 2 ½ jaar (baby-dreumesfase)

In deze fase groeit het kind heel hard en omdat groeien energie kost, heeft het kind veel behoefte om regelmatig te eten en te slapen. Het accent ligt in deze fase op het voelen, waarnemen en luisteren. Een baby vraagt om intense verzorging, dit is nodig om zich te leren hechten aan anderen. Een rijke leeromgeving is ook belangrijk, afgewisseld met perioden van rust. Variatie in speelgoed (van kunststof, hout tot stof en met en zonder geluidjes, etcetera.) is noodzakelijk. Ook het fysiek nabij zijn is erg

belangrijk voor een baby om zich veilig te voelen. O.a. via kriebelspelletjes, kirren, knuffelen en liedjes zingen, samen spelen leert het kind communiceren en komt het in aanraking met taal. Rond de zes maanden is het belangrijk om het kind in de 'vrije' ruimte te laten bewegen. Het kind verkent zijn omgeving ook door in

beweging te zijn via het zelfstandig zitten, kruipen/tijgeren, lopen en wat later d.m.v. klauteren.

Van de gastouders verwachten we in de deze fase dat ze:

- met aandacht zorg verlenen aan het kind;
- het kind voldoende rust en regelmaat bieden;
- het kind koesteren door contact te maken: knuffelen, troosten, verzorgen;
- samen met het kind spelen;
- voldoende gevarieerd en veilig speelgoed aanbieden;
- veel tegen het kind praten;
- een veilige ruimte creëren tijdens slapen, eten en spelen;
- hulp, ondersteuning, begeleiding bieden m.b.t. het exploratiegedrag ;
- aandacht hebben voor de grove motoriek (grijpen, tijgeren, kruipen, lopen);
- het kind positief stimuleren;

Kinderen van 2 ½ tot 4 jaar (peuterfase)

Deze fase staat voor een kind in het teken van het ontdekken van de wereld om zich heen. Hij wil veel dingen 'zelf' doen. Dat doet hij door het inzetten van al zijn zintuigen en door taal te gebruiken om de omgeving te laten weten wat hij wil. De motoriek gaat van grof naar meer verfijnd. De oog-handcoördinatie kan gestimuleerd worden door het bouwen met duplo, rijgen van kralen en het maken van een puzzel. Door te knippen en plakken, zelf te eten met een vork, etcetera, In deze fase moeten kinderen de ruimte krijgen om zowel binnenshuis als buitenshuis de wereld en zichzelf middels het eigen lichaam te leren verkennen. Peuters hebben veel energie en beweging is erg belangrijk. Evenals het voorlezen van boekjes, samen TV kijken en het zingen van liedjes en versjes om de taal te bevorderen. Veel praten met een peuter en alles in de omgeving benoemen bevordert zijn woordenschat. Een peuter vraagt veel aandacht omdat hij zo nieuwsgierig is en zichzelf gemakkelijk overschat. Op zijn tijd rust is dan ook heel belangrijk. Aan het einde van de peuterfase is zindelijkheidstraining ook een punt van aandacht. Een peuter kan heel goed met andere kinderen spelen, maar reageert nog vooral egocentrisch.

Van de gastouders verwachten we in de deze fase dat ze:

- het kind verzorgen en beschermen;
- erop toezien dat het kind voldoende rust krijgt;

- activiteiten binnen- en buitenshuis organiseren die de motoriek bevorderen;
- het gebruik van taal stimuleren (voorlezen, alles benoemen, liedjes leren);
- het kind de ruimte geven om zelfstandig handelingen te verrichten;
- hulp, ondersteuning, begeleiding bieden m.b.t. het exploratiegedrag van het kind;
- het kind positief stimuleren;
- het kind hulp bieden tijdens de zindelijkheidstraining;
- het kind in contact brengen met andere kinderen;
- consequent zijn in het benaderen van het kind.

Kinderen van 4 tot 8 jaar (jonge kind)

Het jonge kind is speels en nieuwsgierig. Het verkent de wereld buiten zijn eigen omgeving door meer in contact te komen met de 'grote wereld'. Een kind van vier jaar denkt nog egocentrisch, maar kan al wel rekening houden met anderen. De fijne motoriek wordt uitgebreid en het kind kan steeds meer dingen zelf. In deze fase lijken kinderen onvermoeibaar. Jonge kinderen kunnen zich al goed concentreren op een 'taakje' en houden van duidelijke grenzen en afspraken. De taal en het communiceren met anderen is in deze fase heel erg belangrijk. Woorden en begrippen krijgen een betekenis door concrete handelingen (bouwen, iets bekijken of knutselen). Het lezen mag flink gestimuleerd worden op deze leeftijd. Veel kinderen vinden het heerlijk om voorgelezen te worden of om jou voor te lezen! Kinderen leren van en met elkaar en daarom is het belangrijk om in deze fase kinderen met elkaar in contact te brengen.

Een jong kind wil graag uitgedaagd worden en een rijk aanbod, gerelateerd aan de 'grote mensenwereld' qua activiteiten en speelgoedkeuze is noodzakelijk.

Van de gastouders verwachten we in deze fase dat ze:

- het kind stimuleren steeds zelfstandiger te worden;
- hulp en ondersteuning bieden m.b.t. deze zelfredzaamheid;
- activiteiten binnen- en buitenshuis organiseren die de motoriek bevorderen;
- (grobe en fijne motoriek);
- Actief gebruik van taal stimuleren (voorlezen, samen tv kijken, samen spelen, vragen stellen, dingen bekijken en er over praten, etcetera);

- het kind bewegingsvrijheid geven, zowel binnen als buiten;
- samen met andere kinderen laten spelen;
- duidelijke grenzen stellen en afspraken maken;
- positief belonen (complimentjes);
- het kind succeservaringen laten opdoen (gepaste taak);
- gevarieerd speelgoed aanbiedt die o.a. gerelateerd aan de werkelijkheid.

Kinderen van 8 t/m 12 jaar (schoolkind)

Een schoolkind is leergierig en kan zich verplaatsen in de ander. Het is energiek en kan zijn lichaam steeds beter beheersen. Hij kent zijn plek in de werkelijkheid en kan zich uitdrukken in taal en gedrag. Hij kan zijn eigen gedrag overzien en dit is dan ook bij uitstek de periode waarin er geoefend kan worden met het zich houden aan spelregels en rekening houden met anderen. Positief gedrag belonen werkt stimulerend. Het kind wordt steeds zelfstandiger en zoekt zijn eigen weg in de omgeving van huis en school. Het blijft van belang om het samen met andere kinderen spelen te stimuleren, zowel binnen als buiten. Gezonde voeding en voldoende beweging zorgen ervoor dat het kind een goede conditie behoudt. Het is ook heel zinvol om een schoolkind lid te laten worden van een (sport)clubje.

Van de gastouders verwachten we in de deze fase dat ze:

- het kind ondersteunen m.b.t het vergroten van zijn zelfredzaamheid;
- hulp, ondersteuning en begeleiding bieden;
- samen activiteiten ondernemen die motorisch en cognitief uitdagend zijn;
- sociale betrokkenheid en vaardigheden bevorderen;
- duidelijke afspraken maken en die consequent hanteren;
- taal blijven stimuleren (bibliotheek, via computerspelletjes, vertellen, redeneren en laten uitleggen);
- het kind stimuleren om buiten te spelen met andere kinderen;
- het kind het gevoel geven competent en succesvol te zijn (aangepaste taak, complimenteren, zelf problemen laten oplossen, belonen).

De gastouder heeft zelf plezier in de omgang met 'haar' kinderen. De aangeboden activiteiten bieden veel gelegenheden voor contact en plezier in. De gastouder kan met de kinderen praten, grapjes met hen maken, liedjes zingen. Ook kan zij ervoor zorgen dat de kinderen plezier hebben met elkaar: door een spelletje te

organiseren, samen een liedje of een dansje te leren, samen iets moois te maken (tekenen, kleien, knutselen) en hen bij elkaar te betrekken.

Buiten spelen en naar buiten gaan

In iedere leeftijdsfase raden wij aan om elke dag even met de kinderen naar buiten te gaan! Dit geeft kinderen bewegingsvrijheid, de kans om weerstand op te bouwen (om frisse lucht in te ademen) en om energie kwijt te raken. Buiten spelen hebben ze nodig om te ervaren dat ze deel uitmaken van de maatschappij en hieraan actief deel nemen. Dit kan in een aangrenzende tuin, maar een speelveldje in de buurt is ook prima.

De gastouder moet de gastkinderen ten alle tijden onder haar eigen toezicht houden en mag de gastkinderen nooit en te nimmer overlaten aan anderen. Ook niet voor heel even.

Oudere kinderen houden van competitie en kunnen ook gebruik maken van sportveldjes in de buurt om zich te meten met andere kinderen. Door belangstelling te tonen kan de gastouder mee gaan kijken en om aan te moedigen of mee te doen.

In principe kan de gastouder maximaal 2 kinderen mee naar buiten nemen in de leeftijd tot 3 jaar. Hiermee bedoelen wij anders dan de buitenspeelruimte die bij het huis hoort. Het aantal wordt door Juventa bepaald per gastouder vanwege de zeer verschillende (woon)situaties die er zijn. Te denken hierbij bijvoorbeeld aan de meehelpende volwassenen een bolderkar of een dubbele kinderwagen (tweelingbuggy).

Inrichting van de opvanglocatie

De inrichting van een goede ontdek- en speelomgeving draagt bij aan een veilig klimaat voor de kinderen. Een gestructureerde ruimte waarin materialen een vaste plek hebben met goede regels en afspraken over het spelen en opruimen zullen eraan bijdragen dat kinderen zich welkom voelen om te spelen en initiatieven te tonen. De voorspelbaarheid in de omgeving geeft kinderen rust.

Er moet voldoende ruimte zijn, zodat kinderen het spel kunnen spelen waar ze behoefte aan hebben. Dreumesen hebben meer ruimte nodig om speelgoed vooruit te kunnen duwen of te verplaatsen.

Baby's hebben een box nodig waar ze veilig in kunnen bewegen zonder onder de voet te worden gelopen door de energieke dreumes.

Een aparte leeshoek en themahoek bevordert de uitdaging op ontwikkelingsgebieden en sluit goed aan bij de projecten waarmee de gastouder werkt.

Er is een goede afstemming in materialen. Te klein speelgoed is gevaarlijk voor de kruipende baby's die alles nog met de mond verkennen.

Daarom heeft de gastouder de ruimte goed georganiseerd ingericht. Juventa bespreekt dit met de gastouder.

Een plek voor de baby, een plek voor de kinderen die met lego spelen, aan tafel puzzelen, vrije loopruimte voor de dreumes, welke ook meer ruimte nodig heeft om speelgoed vooruit te duwen of te verplaatsen.

Dit vraagt om een extra kwaliteitscriteria die Juventa controleert.

- ✓ **De binnenruimte** moet dusdanig ruim zijn, dat er met meerdere kinderen tegelijk samen kan worden gespeeld (minimaal 3 ½ vierkante meter grondoppervlak per kind in bijvoorbeeld de woonkamer). Jonge kinderen hebben veel loop-en speelruimte nodig. Tijdens de opvanguren worden eventuele grote obstakels aan de kant gezet, zodat er een grotere en veilige verblijfsruimte ontstaat. - Schoolkinderen spelen of knutselen graag aan een tafel. Maak een eettafel vrij zodat er meerdere kinderen tegelijk aan kunnen werken/spelen. Ook is het handig om een computerhoek of leeshoek te creëren op een rustige plek in de woonkamer of in een aparte kamer.
- ✓ **Slaapruimte:** voor kinderen tot 3 jaar is een aparte, afgescheiden slaapruiimte verplicht (In een slaapkamer van 7 vierkante meter mogen twee kindjes tegelijk slapen in aparte bedjes). De slaapkamer goed geventileerd kunnen worden. Indien dit niet mogelijk is dient de slaapkamer 15 minuten voor het slapen gaan te worden gelucht. Dit zorgt voor voldoende frisse lucht.

Risico Inventarisatie veiligheid en gezondheid

De Algemene veiligheidseisen worden jaarlijks geïnspecteerd door Juventa. Met behulp van een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid wordt de veiligheid van de opvanglocatie in kaart gebracht. Verbeterpunten worden in een actieplan vastgelegd. De gastouder krijgt een termijn van 2 weken om de actiepunten te verbeteren. Juventa controleert op de uitvoering van het actieplan 2 weken na de

opstelling van het actieplan.

De jaarlijks inspecties vinden plaats zonder afspraak. We gaan ervan uit dat de gastouder zich houdt aan de eisen en regels die de wet kinderopvang stelt aan de opvanglocatie en voldoet aan de gestelde kwaliteitscriteria. De Gastouder is verplicht om aan deze 'generale inspectie' mee te werken.

De risico inventarisatie geeft een helder overzicht van de gegevens van de gastouder, het LRKP-nummer, de achterwacht en telefoonnummers die gebeld dienen te worden in geval van nood.

Ook worden de benodigde documenten die vereist zijn voor de gastouderopvang hierin beschreven, zoals vakdiploma, geldigheid van EHBO-diploma, en alle verklaringen omtrent gedrag.

Individuele verzorgingsafspraken en opvoedafspraken worden tussen ouder en gastouder onderling schriftelijk vastgelegd en jaarlijks bijgesteld tijdens de evaluatiegesprekken.

Veiligheidseisen en gezondheidseisen aan de gastouderopvang en gastouder

Algemeen

- ✓ De woning is altijd rookvrij in alle vertrekken. Ook waar de kinderen niet mogen komen.
- ✓ Alle stopcontacten hebben veiligheidsplaatjes of zijn al beveiligd. Losliggende kabels zijn weggewerkt in kabelgootjes. Er mogen geen losse stekkerdozen in het zicht liggen.
- ✓ Er steken geen scherpe uitstekende delen uit de muur op kind hoogte.
- ✓ De ruimten waarin de kinderen worden opgevangen zijn niet te warm en niet te koud en kunnen goed worden geventileerd.
- ✓ Kinderen worden niet opgevangen in het donker of in de woonkamer waar de gordijnen altijd dicht zijn tijdens de opvang.
- ✓ Gastouder plaatst traphekjes indien dit nodig is wanneer zij kleine kinderen opvangt.
- ✓ De tussendeur tussen woonkamer en voordeur heeft een deurstop of is altijd gesloten tijdens de opvang.

- ✓ De voordeur en achterdeur heeft een extra mogelijkheid om te vergrendelen zodat kinderen niet ongezien naar buiten kunnen.
- ✓ Glas in deuren op kind hoogte zijn voorzien van veiligheidsfolie.
- ✓ De koortjes van alle raamdecoratie waar de kinderen verblijven zijn opgebonden.
- ✓ De verwarming dient als deze aan is afgeschermd te worden en radiator buizen worden ingepakt.
- ✓ Gevaarlijke en giftige stoffen worden altijd buiten het bereik van de kinderen bewaard.
- ✓ Medicijnen mogen niet in het zicht of in het bereik van de kinderen liggen.
- ✓ Kapot speelgoed wordt weggegooid.
- ✓ De woning is voorzien van rookmelders op iedere etage en indien van toepassing ook een koolmonoxide melder en de opvang heeft een duidelijk vluchtplan en maakt de kinderen bekend bij noodsituaties.

Keuken

- ✓ In de keuken is al het gevaarlijk keukengerei onbereikbaar en dienen de keukenkastjes te zijn voorzien van veiligheidssluitingen of de toegang tot de keuken is volledig geblokkeerd en onbereikbaar voor de kinderen.

Slaapkamer

- ✓ Ramen zijn voorzien van veiligheidssloten.
- ✓ Slaapkamer dient geventileerd te kunnen worden en beschikken over voldoende licht.
- ✓ Het bedje waar het jonge kind in slaapt moet een goedgekeurd bedje zijn met een spijlafstand van 4,5 tot 6,5 cm. Bij gebruik van een campingbedje mag alleen het originele matrasje erin worden gebruikt. Een dikkere matras brengt risico's met zich mee.

Buitenruimte

- ✓ De buitenruimte is voorzien van een degelijke omheining zodat kinderen niet op de openbare weg terecht komen.
- ✓ Speelobjecten dienen veilig te zijn en niet stuk of beschadigd.
- ✓ Trampolines zijn ingegraven en gelijk of dieper dan de grond of voorzien van een veiligheidsnet en mogen in geen geval in huis worden gebruikt.
- ✓ Een aanwezige vijver moet worden omheind met een stevig hek.
- ✓ Een zandbak moet i.v.m. hygiëne direct worden afgesloten als hier niet meer in gespeeld wordt door de kinderen.

- ✓ De gastouder laat in geen enkel geval de kinderen alleen spelen in de tuin of alleen achter wanneer ze gebruik maakt van een zwembad(je).

Huisdieren

- ✓ Gastouder houdt altijd huisdieren in de gaten zodat zij geen gevaar vormen voor de kinderen.
- ✓ Kinderen mogen niet in aanraking komen met uitwerpselen of ongedierte.

Gezondheid

- ✓ De gastouder maakt het huis dagelijks schoon (stofzuigen, dweilen, toilet, keuken).
- ✓ De gastouder maakt het speelgoed regelmatig schoon zodat kinderen niet in contact komen met ziekte kiemen.
- ✓ Gastouder leert de kinderen regels met betrekking tot hygiëne. Zo worden kinderen geleerd handen te wassen zodra zij binnen komen op de opvanglocatie, handen te wassen na toiletgang en voordat de kinderen gaan eten.
- ✓ Kinderen hebben ieder hun eigen speen en drinkbeker/fles.
- ✓ Er is geen structureel lawaai in de woning.
- ✓ Kinderen worden ook niet opgevangen als er wordt verbouwd of met andere chemische stoffen wordt gewerkt zoals verf en terpentijn etcetera.
- ✓ Een rokende gastouder houdt rekening met de kinderen door niet te roken in de directe aanwezigheid van haar gastkinderen.

Verzorging

- ✓ Zichtbaar vieze handjes worden altijd schoongemaakt.
- ✓ Snotneusjes en vieze toeten worden schoongehouden.
- ✓ Luiers worden direct vervangen wanneer deze vies of vol zijn.
- ✓ Kinderen krijgen gezonde voeding aangeboden zoals fruit en groente en snoep wordt beperkt
- ✓ Er wordt rekening gehouden met allergieën, voedings-allergieën en specifieke wensen van ouders welke schriftelijk worden vastgelegd.

Persoonlijke eisen van de gastouder

- ✓ De gastouder verkeert in een goede geestelijke en lichamelijke conditie.
- ✓ De gastouder is altijd goed telefonisch bereikbaar.
- ✓ De gastouder spreekt de Nederlandse taal met de kinderen.
- ✓ De gastouder volgt periodiek een EHBO cursus.

- ✓ De gastouder volgt periodiek een training 'werken met de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld' en schakelt direct Juventa in wanneer zij vermoedens heeft van Kindermishandeling, huiselijk geweld of seksueel misbruik.
- ✓ De gastouder volgt minimaal 2x per jaar een thema avond die wordt verzorgd door Juventa.
- ✓ De gastouder gaat zorgvuldig om met vertrouwelijke informatie.
- ✓ De gastouder voldoet aan de kwaliteitscriteria die beschreven staat in de risico-inventarisatie.
- ✓ De gezinsleden van de gastouder staan achter de opvangtaken van de gastouder en houden rekening met de op te vangen kinderen en de taken van de gastouder.
- ✓ De gastouder en alle volwassen huisgenoten kunnen een verklaring omtrent gedrag overhandigen die niet ouder is dan twee jaar.
- ✓ De gastouder werkt mee aan alle gesprekken en huisbezoeken die jaarlijks plaatsvinden zoals de voortgangsgesprekken, kindgesprekken (evaluaties) meeloopdagen, observaties en het onaangekondigd bezoek voor de jaarlijkse inspectie op de risico inventarisatie veiligheid en gezondheid.

Opvang bij ziekte van kind en gastouder

Opvang wel of niet bij ziekte van een kind

Per gastouder is het verschillend hoe zij omgaan met een ziek kind.

De ene gastouder maakt er geen probleem van en de andere gastouder ziet liever het zieke kind lekker thuis in zijn of haar eigen omgeving. Bij de kennismaking is het verstandig om hiernaar te informeren bij de gastouder.

Juventa stelt echter wel een aantal richtlijn bij de opvang van zieke kinderen.

Zo kijken wij naar de invloed die het aanwezige zieke kind kan hebben op de andere kinderen.

Kinderen die een besmettelijke kinderziekte hebben mogen niet worden toegelaten op de opvang indien dit andere kinderen in gevaar brengt.

Ook is de toegang tot de opvang niet toegestaan als het kind neten en/of hoofdluis heeft. Ouders dienen zelf te zorgen voor schone haren.

Daarnaast hanteren we op de opvang een Coronaprotocol (<https://www.gob-juventa.nl/coronaprotocol>) met blijvende maatregelen.

Juventa heeft ook een protocol Ziekte van het gastkind.

Opvang bij ziekte van de gastouder

Ook hierin verschilt de ene gastouder met de andere en hiervoor heeft Juventa geen richtlijnen. Vaak laat de gastouder de opvang gewoon doorgaan als ze ziek of niet zo lekker is. Toch zeggen wij als bureau dat de opvang niet door mag gaan als de ziekte van de gastouder ten koste gaat van de kwaliteit van de zorg van de kinderen of gevaar oplevert. We bedoelen hiermee dat de kinderen aan hun lot worden overgelaten omdat de gastouder ziek op de bank ligt.

Uiteraard kan Juventa de status van een zieke gastouder niet beoordelen en verwacht van de gastouder hier zelf haar verantwoordelijkheid voor te nemen. Juventa kan voor de ouders vervangende opvang regelen als de opvang bij de zieke gastouder niet mogelijk is. De gastouder moet hierover direct contact opnemen met Juventa en de ouders.

Noodgevallen

De gastouder heeft altijd een achterwacht. Een achterwacht is iemand die binnen 10 minuten bij de gastouder kan zijn om haar waar te nemen. Een achterwacht is niet degene die de gastouder vervangt bij ziekte of vakantie. Een achterwacht wordt alleen ingeschakeld bij noodgevallen. Het telefoonnummer van de achterwacht staat op de voorpagina van de Risico inventarisatie veiligheid en gezondheid.

Opvang bij de gastouder thuis en haar gezinsleden

De gastouder die de opvang in of bij haar eigen huis heeft en daar woont met een partner en/of gezin vraagt om goede afstemming met de andere huisgenoten. De gastouder kan pas als professioneel opvoeder aan de slag nadat zij met haar eventuele gezinsleden tot goede afspraken is gekomen over het verschil tussen hun gezamenlijke gezinsleven en haar werksituatie.

Om spanning of teleurstelling in het gezin te voorkomen moeten huisgenoten steeds duidelijkheid hebben over zaken als: dagplanning, school- en werkroosters, aanwezigheid in huis of in de ruimte die voor de opvang wordt gebruikt, etenstijden, meenemen van vrienden, activiteiten die invloed kunnen hebben op de sfeer of een activiteit in de opvang.

Een gastouder die op professionele wijze opvang aanbiedt zal haar omgeving zo moeten organiseren dat die opvang kan gebeuren op de manier zoals zij die voor ogen heeft.

Dus bijvoorbeeld: geen harde muziek op de bovenverdieping als er gastkinderen slapen; geen pubers die na school in de keuken komen snacken als zij daar met gastkinderen zit te verven; geen partner die zich voor de tv installeert terwijl er nog gastkinderen rondlopen; geen breekbare, kostbare, giftige of gevaarlijke spullen laten liggen in ruimten die gepakt en/of gebruikt kunnen worden door gastkinderen. Van de gezinsleden verwachten wij dat ze achter het werk staan van de gastouder, dit respecteren en rekening houden met de aanwezigheid van de gastkinderen. Een wettelijke eis in deze vorm van opvang is dat alle volwassen huisgenoten van de gastouder een verklaring omtrent gedrag moeten kunnen overleggen. In geval dat er geen verklaring kan worden afgegeven hetzij door het ministerie van justitie of de huisgenoot zelf, heeft dit direct gevolgen voor de gastouder en mag ze haar werkzaamheden als gastouder niet (meer) uitvoeren. Het is van groot belang dat zowel de gastouder als huisgenoten niet met delicten in aanraking komen.

Een gastouder aan huis (nanny)

Een gastouder die in het huis van de ouders voor opvang zorgt, komt in een gezinssituatie waar al afspraken en regels bestaan. Maar ook in die situatie is de gastouder verantwoordelijk voor wat er gebeurt. Zij zal de opvangsituatie moeten bekijken door de ogen van een professionele opvoeder, in het belang van de kinderen waar zij de opvang voor doet. Zij bespreekt met de ouders hoe zij wil omgaan met de aanwezigheid van oudere broers of zussen van haar gastkind(eren).

En ook in deze omstandigheden geldt dat iemand uit het ouderlijk gezin die vast en langdurend tijdens de opvanguren aanwezig is een VOG moet hebben. Juventa zal de ouders hierop attenderen bij de intake.

Huisbezoeken en evaluatiegesprekken

Als de opvang gestart is dan vinden er door het jaar heen een aantal huisbezoeken en gesprekken plaats. Vanuit de wet en regelgeving binnen de gastouderopvang moet het bureau minimaal 2 maal per jaar een huisbezoek brengen.

Deze huisbezoeken aan de opvanglocatie bestaan uit de jaarlijkse risico-inventarisatie en evaluatiegesprek en een voortgangsgesprek met de gastouder. Echter heeft Juventa ervoor gekozen om de huisbezoeken binnen deze wettelijke verplichting anders te laten verlopen om de kwaliteit van de opvang hoog te

houden.

Voor elk evaluatiegesprek geldt dat naar het verleden wordt gekeken met als doel de samenwerking in de toekomst op een goed niveau te houden. Voor deze gesprekken heeft Juventa een opzet voorhanden.

De gastouder bereidt zich op deze gesprekken voor door over gesprekspunten na te denken en te noteren wat zij aan de orde wil laten komen. Ook de afspraken uit het kennismakings- en koppelingsgesprek kunnen aan de orde komen, aangevuld met de inmiddels opgedane ervaringen.

Onderwerpen zijn:

- Wat zijn de ervaringen van gastouder en ouders met de opvang tot nu toe?
- Hoe verloopt de ontwikkeling van het kind? Wat kan beter?
- Wat merken gastouder en ouders bij het kind; wat valt op?
- Hoe ervaren gastouder en ouders de onderlinge communicatie?
- Loopt alles goed met de zakelijke afspraken over de opvang?
- Zijn er nieuwe verzorgingsafspraken nodig?

De gastouder en de ouders denken van tevoren na over wat zij vinden dat goed gaat, wat beter zou kunnen en welke nieuwe afspraken ze met elkaar zouden willen maken. Ook bij deze evaluatiegesprekken geldt dat het belangrijk is dat de gastouder haar mening duidelijk maakt, maar het is net zo belangrijk dat zij goed luistert naar wat de ouders te vertellen hebben en andersom.

Hieronder staat beschreven welke huisbezoeken Juventa brengt.

Het eerste evaluatiegesprek vindt plaats na 8 weken.

Tijdens dit gesprek bespreken we de volgende zaken:

- verloopt de opvang zoals deze is besproken bij de start van de opvang. Zijn er knelpunten geweest? En wat gaat er juist heel goed?
- Hoe gaat het met het gastkind? (hiervoor vult de gastouder een algemeen observatieformulier in die past bij de leeftijd van het kind.
- Overdracht van het kinddossier waarin de gastouder het kind systematisch gaat volgen in zijn of haar ontwikkeling. Dit dossier wordt helemaal uitgelegd aan de gastouder en de ouders.
- Planning van de jaarlijkse vervolgsafspraken met betrekking tot het kindvolgsysteem per kind.

- Begrijpen gastouder en ouder hoe het online urenregistratiesysteem werkt?
- Begrijpen de ouders de wijze waarop de belastingdienst de toeslag uitkeert en hoe hier mee om te gaan?
- Komt het contract nog overeen met de werkelijkheid. Zoals de uren of ziekte. Eventueel wordt het contract bijgesteld.

Voortgangsgesprek met de gastouder/meeloopdag

Juventa komt op afspraak bij de gastouder voor een observatie Welbevinden van de kinderen. Soms zijn niet alle gastkinderen aanwezig die bij Juventa zijn aangesloten. In dit geval zal Juventa nog een keer terug komen. Meestal vindt dit bezoek plaats zo uiterlijk 3 maanden voordat het evaluatiegesprek plaats vindt met de ouders en de gastouder.

Juventa kan dit bezoek combineren met een meeloopdag. Een meeloopdag zal aanvangen vanaf het moment dat het eerste kind wordt gebracht tot het laatste kind die gehaald wordt. Aansluitend volgt er een evaluatie op de dag.

Juventa maakt hiervan een verslag. Dit verslag wordt besproken tijdens de evaluatiegesprekken.

Risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid (RIE V&G)

De RIE wordt verricht zonder afspraak. Juventa wil hiermee de opvanglocatie aantreffen zoals de GGD dit aantreft.

Uit ervaring heeft Juventa geleerd dat het soms alleen spik en span is op de opvanglocatie op het moment dat de RIE op afspraak wordt gemaakt.

De gastouder is verplicht om mee te werken aan dit onverwachte huisbezoek.

Jaarlijks wordt er op de opvanglocatie de veiligheid en gezondheid in kaart gebracht. Ouders kunnen deze inspectie inzien in hun online dossier. Dit is alleen inzichtelijk voor de gastouder en de ouders. Op de opvanglocatie ligt altijd het originele stuk en wordt online het digitale stuk gepubliceerd voor de ouders.

De datum van de RIE is altijd de datum waarop de gastouder is gestart met de samenwerking met Juventa.

Evaluatiegesprekken (kindgesprekken)

Naar aanleiding van het Kindvolgsysteem worden de kindgesprekken vooraf ingepland voor de eerste 4 jaar tot 6 jaar. Deze gesprekken zijn bij de eerste

evaluatie ingepland met de ouders en de gastouder.

De evaluatiegesprekken vinden jaarlijks plaats per kind bij de ouders van het gastkind thuis en zijn gerelateerd aan de leeftijd van het kind. Deze momenten vinden plaats wanneer het kind 1,9 jaar is , 2,9 jaar is en 3,9 jaar is.

Voor de gastouder en ouders is het als 'samenwerkingspartners in de opvoeding' goed om regelmatig met elkaar een formeel gesprek te voeren. Dit kan tussendoor zonder het bijzijn van het gastouderbureau plaatsvinden. Hiervoor zijn in het kinddossier formulieren opgenomen die de tussentijdse bijzonderheden/knelpunten, welke onderling met elkaar zijn besproken in kunnen worden vastgelegd.

Deze tussentijdse bijzonderheden die zich hebben voorgedaan kunnen dan nog een keer aan bod komen tijdens de jaarlijkse kindgesprekken.

Kindvolgsysteem en overdracht naar de basisschool

Voor een kind is de overgang van de peuterspeelzaal, het kinderdagverblijf of gastouderopvang naar de basisschool een belangrijke stap. Een andere omgeving, een nieuwe groep, een nieuwe juf of meester, een andere werkwijze en aanpak; dit vraagt veel van het aanpassingsvermogen van kinderen. Een goede samenwerking tussen de gastouderopvang en de basisschool draagt ertoe bij dat deze overgang voor het kind soepel verloopt. Het Kindvolgsysteem en Overdrachtsformulier- Peuterestefette vormt een onderdeel van deze samenwerking. Het is een uniform hulpmiddel dat bijdraagt aan een ononderbroken ontwikkelingslijn van het kind. De basisschool kan direct aansluiten op hetgeen een kind al goed kan of waarvoor nog extra aandacht nodig is en kan zo verder werken aan de ontwikkeling. Hierdoor wordt de continuïteit in de ontwikkeling van de kinderen gewaarborgd.

De peuter-estafette is een middel waarmee de gastouder haar indruk over een kind kan doorgeven aan de toekomstige leerkracht.

Samen werken aan een soepele overdracht

Het jonge kind staat volop in de belangstelling. De eerste levensjaren zijn heel belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. In de leeftijd van 0-6 jaar maken kinderen grote sprongen in hun ontwikkeling. Het besef groeit dat professionele opvoeders zoals gastouders een belangrijke bijdrage leveren aan het stimuleren van die ontwikkeling en zorg dragen voor een goede overdracht naar de basisschool.

Ieder kind in de leeftijd van 0 tot 6 jaar ontvangt een persoonlijk Kindvolgdossier. Dit dossier bevat belangrijke facetten die een goede begeleiding, verzorging en opvoeding van het kind in de opvang waarborgen. Het kinddossier is persoonlijk en vertrouwelijk en hoort bij het kind. Het kinddossier volgt het kind nauwkeurig in zijn of haar ontwikkeling. Doordat de gastouder werkt met het kindvolgsysteem kan zij heel gericht op de ontwikkeling van de kinderen inspelen.

Het kindvolgsysteem brengt heel duidelijk in kaart wat het kind nog niet kan, wel kan of dat de vaardigheid nog in ontwikkeling is. Op deze wijze kan de gastouder gericht op de ontwikkelingsgebieden gepaste materialen en spel aanbieden die het kind uitdagen om zich verder te ontwikkelen.

Aansluitend op de invulling van de lijsten volgt er een evaluatiegesprek met de ouders, gastouder en het gastouderbureau.

Het is van groot belang dat ouders thuis ook mee kunnen werken aan de ontwikkeling van het kind.

Uitdagingen worden geboden vanuit de visie om kansen te grijpen en kansen te creëren.

Kinderen die nog niet klaar zijn om aan een bepaalde activiteit of spel mee te doen, kunnen gedemotiveerd en gefrustreerd raken en zal de gastouder niet het gewenste resultaat bereiken. De gastouder zal het kind prikkelen door interesse te wekken bij het kind. Vanuit interesse kan het kind zich verder ontwikkelen.

De gastouder werkt aan in haar opvang met kinderen aan thema's en projecten op basis van doen en ervaren en geeft daarbij aandacht aan:

- Persoonlijkheidsontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, morele ontwikkeling en speelwerk gedrag
- Persoonlijkheidsontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling
- Speelwerkgedrag
- Morele ontwikkeling
- Motorische ontwikkeling
- Bewegen
- Sensomotoriek en schrijfvoorwaarden
- Kunstzinnige ontwikkeling (knutselen)
- Algemeen
- Beeldende ontwikkeling

- Muzikale ontwikkeling
- Spel
- Dans
- Taalontwikkeling
- Mondelinge communicatie
- Geheugen
- Ontluikende en beginnende geletterdheid
- Ontwikkeling van waarnemen, denken en rekenen
- Waarnemen (en vergelijken)
- Denken - Hele getallen
- Natuur en techniek
- Oriëntatie op ruimte en tijd en wereldverkenning

Samenwerking tussen vraagouders en gastouders

Bij de eerste kennismaking tussen gastouder en vraagouder is de klik het belangrijkste. Men moet een goed gevoel over elkaar hebben. Door met elkaar in gesprek te gaan over achtergronden, werk, hobby's en gezinsleden komt men er al snel genoeg achter of een eventuele samenwerking gaat lukken.

Aansluitend worden de opvoedingsideeën en wensen naar elkaar uitgesproken en een afstemming gemaakt. Wensen over verzorging, dagritme, voeding, gewoontes, regels, straffen, belonen, snoepen, tv kijken, computerspelletjes, vriendje spelen worden met afspraken schriftelijk vastgelegd en zo is de koppeling middels een gastouderopvangcontract definitief tot stand gekomen.

Vraagouders en gastouders hebben beiden een aandeel in het verloop van de ontwikkeling en de verzorging en opvoeding van het kind. Een gastouder kan niet voor kinderen van een ander zorgen zonder afstemming en overleg met de ouders. Het dagelijkse werkcontact met ouders is een basis voor goede opvang. Voor veel ouders is het directe contact met de gastouder een belangrijke reden om te kiezen voor gastouderopvang.

De bouwstenen in het contact tussen gastouder en ouder zijn:

- bereidheid om de opvoeding met elkaar te delen;
- beschikbaarheid om elkaars informatie te benutten als vraagbaak en klankbord.

- Bereidheid van ouders om de ontwikkeling van het kind ook thuis te stimuleren.

Samenwerken met ouders is een voorwaarde om kinderen goed te kunnen begeleiden en begrijpen. Het gaat om openheid en de uitwisseling van ervaringen die het kind tijdens de opvanguren heeft opgedaan en die voor ouders belangrijk zijn om te weten. Omgekeerd gaat het over ervaringen die een kind thuis meemaakt en die van invloed kunnen zijn tijdens de opvangdag.

Gastouder en ouders stellen hierbij zelf de grens: wat moet de ander weten gezien ons partnerschap in de opvoeding van dit kind? Hierbij houden zij rekening met de eigen privacy en ook met de persoonlijke privacy van het kind.

Het 4 ogen principe

Voor de gastouderopvang zijn hiervoor (nog) geen regels vastgelegd.

Toch bindt Juventa gastouders aan de afspraak om de ouders te informeren over hoe zij met het vierogenprincipe omgaan.

In de gastouderopvang liggen relaties tussen de gastouder en alle directe aanwezigen in de privésfeer. Om deze reden dient de gastouder zo open en duidelijk mogelijk te zijn. Als bureau informeren wij gastouders over de richtlijnen die zij kan hanteren tijdens haar opvang. Echter heeft de gastouder een eigen verantwoordelijkheid en ouders hebben het recht om te weten hoe de gastouder daarmee omgaat.

Wij proberen daarmee zoveel mogelijk situaties waar de gastouder letterlijk 'geen kijk op heeft' te voorkomen door richtlijnen te stellen:

- Gastouder laat de kinderen nooit aan iemand anders over, ook niet voor heel even (mits er een noodsituatie voordoet. Vaak is er in dit soort situaties een achterwacht bekend bij de ouders en de kinderen).
- De kinderen slapen op een aparte slaapkamer waar mede huisgenoten niets te zoeken hebben als het kind ligt te slapen. Ook al staat het bedje in de slaapkamer van de puber in huis. De huisgenoot moet wachten tot het kind wakker is en uit zijn bedje wordt gehaald.
- De gastouder neemt regelmatig een kijkje wanneer het kind slaapt.
- De gastouder voorkomt dat huisgenoten "buiten haar zicht" alleen zijn met de gastkinderen.
- De gastouder is tijdens de opvang verplicht om haar sociale omgeving (buren, familie, vrienden en bekenden) te laten weten dat ze tijdens de

opvanguren niet beschikbaar is voor hun bezoek en/of langdurige telefoongesprekken.

- Gastouder heeft ook niet de gordijnen of iets dergelijks dicht. Er kan altijd naar buiten en naar binnen worden gekeken.
- Alleen de gastouder helpt het kind bij de toiletgang en leert het gastkind de onderbroekregel. (zie meldcode KMHG).
- Gastouder is verplicht om onverwacht bezoek van Juventa binnen te laten.
- Gastouder dient ouders altijd te informeren over veranderingen in de opvangsituatie (bijvoorbeeld als iemand ineens werkloos is geworden waardoor hij of zij ineens altijd thuis is).
- Alle bezoekers van de opvanglocatie en alle ingeschreven volwassenen staan geregistreerd en gekoppeld in het personenregister kinderopvang. Dit is bij de wet geregeld.

Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld (Meldcode KMHG)

In juli 2013 is de wet Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld in gegaan.

Dat betekent dat iedere professional een meldplicht heeft wanneer zij het vermoeden heeft dat een kind met huiselijk geweld of kindermishandeling te maken heeft. Deze meldplicht heeft de gastouder als eerste naar ons als gastouderbureau. Juventa neemt iedere zorg die wordt uitgesproken door gastouder of ouder zeer serieus en zal altijd hier stappen op ondernemen.

Juventa informeert ouders en gastouders over de 'Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld'.

In deze Meldcode staat een signalenlijst die ouders en gastouder kunnen raadplegen als zij zich zorgen maken. Deze Meldcode is te downloaden op de site van Juventa.

Uiteraard voelen wij ons betrokken en verantwoordelijk en verwachten dat ouders en gastouders direct Juventa zullen inschakelen bij zorgen en vermoedens.

Om alertheid in deze nieuwe wet te waarborgen volgen de gastouders om de twee jaar een training om signalen die kinderen en ouders afgeven te herkennen en op te pakken.

Wij vragen expliciet aan ouders en gastouder om de ondergoedregel aan de kinderen te leren en dit onderwerp ook onderling bespreekbaar te maken.

Meer over de ondergoedregel kunt u vinden op www.ondergoedregel.nl

De Bemiddelende rol van Juventa

Juventa heeft als taak te bemiddelen tussen gastouder en vraagouder. Dit houdt naast het bij elkaar brengen en koppelen ook in dat zij bemiddeld als er problemen ontstaan.

Bij meningsverschillen en onderlinge wrijving is het van groot belang deze zaken met elkaar te bespreken. Door een gesprek wordt vaak duidelijk wat men van elkaar verwacht; dit is een eerste stap naar een oplossing voor een probleem. Het kan nodig zijn om te komen tot een compromis voor de oplossing van een probleem.

De consulent van Juventa is een bekende van de directe opvang en kan de situatie met wat meer afstand bekijken dan de betrokken vraagouders en gastouders. Door hen te helpen zich te verplaatsen in elkaars standpunt en belangen, ontstaat meer begrip voor elkaar. Op deze wijze kan ruimte ontstaan om nieuwe afspraken met elkaar te maken en de opvang op positieve wijze voort te zetten. Wanneer vraag- en gastouders niet meer tot elkaar kunnen komen, rest nog slechts de beëindiging van de opvang en ontbinding van de afgesloten overeenkomst.

Het is aan te bevelen om het contact tussen vraag- en gastouders zakelijk van karakter te houden: vraagouders zoeken goede opvang en een gastouder biedt deze tegen betaling. Dit neemt niet weg dat het contact, naarmate men elkaar beter leert kennen, persoonlijker zal worden.

Ontevreden (klachten)

We streven naar een fijne samenwerking tussen gastouders, ouders en Juventa waarbij de kinderen centraal staan.

Toch kan het zo zijn dat de ouder het niet eens is met de werkwijze van de gastouder of het beleid dat het gastouderbureau hanteert.

Ook kan de gastouder het niet eens zijn met de wijze waarop de ouders omgaan met de gastouder of de wijze waarop wordt omgegaan met de kinderen. Als blijkt dat er geen overeenstemming (meer) is elkaars opvoed ideeën dan zullen we met elkaar tot een oplossing moeten komen.

Blijf er niet mee te lang mee rondlopen maar maak uw ergernissen bespreekbaar met ons. Wij zijn er voor de ouders en de gastouders om gezamenlijk een goede kwalitatieve kinderopvang te waarborgen. Kinderen hebben geen baat bij wrijvingen en merken dit op.

Heeft u klachten van andere aard, ook dan kunt u dit bij ons kenbaar maken. We nemen uw klacht serieus. Ook wij leren nog steeds van klachten.

Indien u uw klacht niet bij ons kenbaar wilt maken, maar rechtstreeks bij een onafhankelijke klachteninstantie dan kunt u uw klacht kenbaar maken bij de Geschillencommissie

Lees meer: <https://www.gob-juventa.nl/klachten>

Tot Slot

Hoe wij omgaan met zorgen

Zorgen zijn zorgen en we werken samen met ouders en gastouders om het welzijn van het kind veilig te stellen.

Zowel ouders en gastouders dienen hun zorgen over hun kind kenbaar te maken bij elkaar en bij het bureau.

Bij uitgesproken zorgen komen we eerder bij elkaar en wachten we niet op de jaarlijkse evaluatiegesprekken. Ouders en gastouders worden geacht zich in te zetten voor een veilige en gezonde omgeving voor het kind, zowel thuis als ook op de opvanglocatie.

Zorgen kunnen te maken hebben met gebeurtenissen die het kind heeft meegemaakt waardoor er verandering in het gedrag is ontstaan zoals ongewenst gedrag of ongepast gedrag. Gedrag dat negatieve invloed heeft op de andere gastkinderen geeft tevens direct aanleiding tot een tussentijds evaluatiegesprek. Zorgen over een ontwikkelingsachterstand of de groei kan ook als zorgelijk worden gezien. We nemen dit zeer serieus.

Dit pedagogisch beleidsplan maakt geen verschil in opvanglocatie.

Het is van toepassing op de opvanglocatie bij de gastouder thuis en de opvanglocatie bij de vraagouder thuis.

Juventa vindt inbreng van ouders en gastouders erg belangrijk.

Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties voor dit pedagogisch beleidsplan of onze werkwijze, wij horen het graag!

Wist u dat onze begeleiding er niet alleen voor de gastouder is? Ouders zijn van harte uitgenodigd voor hulp bij opvoedingsvragen.